1942. július 18, szombat. XVI. évfolyam, 29. szám.

FELSZÁLLÍTÁSRA!
...tetes
...EMZETI MÚZEUM
...OS SZÉCHENYI KÖNYVTÁRA HÍRLAPTÁRA
B U D A P E S T, VIII., Múzeum körút 14.-16.

JÓKAI HIRLAP

=POLITIKAI-TÁRSADALMI-ÉS-SZÉPIRODALMI-HETILAP=

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Csillömölk, gróf Széchenyi-utca 12. Telefon: 55. Csekkszám 17.258.

Felelős szerkesztő: NAGY IMRE

Előfizetési árak: 1 évre 6, ½ évre 3, ¼ évre 1.50 P. Megjelenik minden szombaton.

Jókai második házasságának rémregénye

Az öreg Jókai tragédiája

(Folytatás)

III.

Tótfalussy Béla erzsébetvárosi plébános elmondta Fényesnek:

— A mult esztendő tavaszán — — ugymond — Raguzából jöttem hazafelé s Fiumében az Europa-szálló terasszan ültem tobbed magammal, közel a szálló kapujahoz. Egyszerre egy kocsi állt meg, fölismertem benne Jókai Mórt, aki kiszallván a portással beszelt. Valoszinűnek tartom, hogy a szobák felől. Aztán viszament a hintóhoz és segitett nejenek, született Grósz Bella úrnőnek kalapskatulyait leszedni. Grósz Bella úrnő eközben tolallt a kocsiban s a lovak egyszerre csak megindultak. Az úrnő a kocsi parnaira zökkent vissza s ekkor a legnagyobb ámulatomra, messze halhato hangon orditott reá a kocsi mellett allo s az egesz kocsimegrándulasban artatlan Jókai Morra:

— Vén szamár, nem tud vigyázni!

Dr. Zalai Sámuel siófoki orvos nyilvanos helyen beszélte el:

— Jókaiék villajaban voltam egyszer és a nagy poéta rosszulletről panaszkodott. Mielőtt megvizsgalhattam volna, reá kiáltott a felesége:

— Vén szamár, miket fecsegsz itt össze vissza. Menj inkább dolgozni.

Jókai kiment. Meghajtva magam, tavoztam.

Markus József iró, aki sokáig érintkezett Jókai Morral és családjával Siófokon, a fürdőház közelében kerlelte Jokainét, hogy hivatasának magaslatára emelkedve, banjék jol a nagy költővel.

— Mire Jókainé ámulatára, megokolas nelkül a következő szavakat mondta:

„Jókai egy alávaló gazember," Az öreg Grószné pedig ezekkel a szavakkal toldotta meg leánya érthetetlen kifakadását: „Jókai csak azota igazán nagy ember, mióta mi vagyunk mellette."

Ujabb bizonyítékok Jókai elbizázott öreg napjairól

Pók János, a budaörsi Erzsébet szeretetház kertésze 1899 szeptember 1 től 1902 november 30-ig, állt Jókai Mor szolgálatában, igy vallot a ropirat szerint:

— Elejinte — kezdte Pók János — türhető volt helyzete a méltóságos urnak. Az is megtörtent egyszer-kétszer, hogy alkalma volt kezet csokolni a méltóságos asszonynak. Ha gorombak is voltak vele, de nem ment ugy vérbe a dolog.

Hanem nem soká reá történt a Svábhegyen, egy igen csunya jelenet, amelytől kezdve azt mondhatom, hogy megkinozták.

Bevitték a szobába s rázarták az ajtót. Megparancsolták nekem hogy senkit be ne bocsássak hozzá. Estefelé a méltóságos ur az ablaknál állva, magához intett s pénzt adott át, hogy hoznek neki sajtot és egy üveg cognacot. Hoztam is, de mikor visszajöttem a boltból, a kisasszonyok észrevették, hogy be akarom vinni s a méltóságos asszony elvette tőlem. Mind a ketten kikaptunk. A méltóságos ur nagyon kért, ne hagyjam el, hanem ezentul, ha valamiért a boltba küld, a szomszédos Emmer-villa felől jöjjek az ablak alá, akkor nem látnak meg. Tényleg igy sokszor vittem neki egyet és mást. Leginkább ennivalót, mert némelykor, a kávét kivéve, napokig üres káposztán tartották. Egy-egy virslit adtak neki legfoljebb. De egyszer a papirost, amelybe a túró volt bepakolva, az ablakon kidobta a méltóságos ur s ezt a papirost megtalálták s látták hogy zsiros és rajta van a boltos neve: Szakall László. Azután már ezt sem igen lehetett tenni.

Amikor a méltóságos asszony egyszer hazajött a városból, a kocsin tizenkét üveg cognacot hozott s velem vitette be a méltóságos ur szobájába s tisztán emlékszem, hogy azt mondta neki:

— Na, hoztunk cognacot. Ne lopass nekem! Igyal, akár megdögölhetsz tőle! De irjál valamit, mert hatvan forint volt!

— Tudom továbbá — folytatta Pók János — hogy ottlétem alatt a méltóságos ur egyszer estefele meg is szökött. Csak éjjel vettek észre, mikor a méltóságáék a kertből a lakásba tértek. Azonnal felcsörgettek s utána küldtek a városba, hogy akárhogy is haza vigyem.

— Egyszer fát hordattam be. A fa vágatásáért járt 26 korona. A méltóságos úr vett ki 26 koronát, egy koronát pedig azért adott ide nekem, hogy az asszonynak a behordasert jutalmul adjam. Meghallotta ezt a méltóságos asszony, felugrott s odakiáltott!

— Már megint gavallérkodsz, te vén szamár?! — s odarohant a fiókhoz, a fatányért kikapta s úgy mint volt, penzestől együtt a szó legszorosabb értelmében szegény méltóságos úr fejéhez vágta.

— Nesze gazember, add oda az utolsó ingedet is!

Aztán még nekirohant s a két kezével vallon fogva megrázta. Én, mert ugy vettem észre hogy homloka kisse verzik, utána siettem s szinte szemrehányoan mondtam neki: "Lássa, méltóságos úr, nem kellene mindezt türni!" Ekkor mondta nekem:

— Nagy bajt csináltam én, János. Aláirtam valamit, ami elől nincs menekvés!

Nemsokára reá hallottam a cselédektől, hogy a méltóságos úrral, a kozjegyző előlt, összes könyveit a méltóságának ajándékoztattak.

— Önmagam tapasztaltam — irja Fényes László a következőket:

A vasuti sztrájk idején Fiumeban voltam s Jokai Mór és a Grosz-család a Déli vasutnak ugyanama vonatán jött Budapestre, amelyre én is felszalltam. Ugyanegy kocsiban utaztunk. Jokaiéknak egy egész fülkéjük volt s abban ugy helyezkedtek el, hogy Jokai Mór, a 78 eves aggastyán, este 7 oratol másnap delelőtti 10 oraig a pamlag egyik sarkaban összehúzodva ült, — ha azt a szük helyen való kucorgást egyáltalán ülésnek lehet nevezni —, mig a nálánál jóval fiatalabb Grószné kenyelmesen végigtekúdte az egész pamlagot, a cipője talpát Jokai Mórhoz támasztvan.

Tobbbizen, hogy a folyosón végigsétaltam, lattam: egesz éjjel és reggel ez volt a helyzet. Halókocsi volt a vonaton s volt üres ágy is. Jokai Mór 78 éves s annyit dolgozott élete végén is, hogy munkaja jövedelméből bátran válthattak volna neki hálófülkét.

Néhány napra reá már halálos betegségéről értesültem. Az az út nagyon megviselhette az agg poétát.

Ezeket irta meg Fényes László a liberális kor hires debatter ujságirója, aki a legtávolabbról sem nevezhető antiszemitának. Zsidókat is felvonultat a tanuk sorában, — például Braun Dávidot, — egyöntetüen ugyanazt a remregényt vallja mindenki.

A külön füzetben megjelent vallomasokra egyedül Vészi József reagalt, aki az „özvegyet a nagy temetésen is támogatta".

Por nem indult, a vallomások a másik fél csöndes beismerése folytán abszolút értékuekké váltak.

A zsidóság jobbnak látta az agyonhallgatás taktikáját alkalmazni. Jókai utólagos birtokbavétele teljes volt. A király s az ország minden vezető tényezoje Grósz ömeltóságának kondoleált, Fesztiné Jokai Róza és Jokai

Ára 12 fillér.

valódi családja a körúti bérház házmesteri lakásában várták a hireket a haldokló ról és sirták végig az éjszakákat. Csak igy tudtak a „Pápi", az elrabolt Pápi közelében lenni. A Nemzeti Muzeumbeli ravatalnál a temetés előtti este titokban jelent meg Jókai Róza, Katicával, a régi házvezetőnővel.

A zsidóság teljes gőzzel igyekezett „beolvasztani" Jókainak még az emlékét is. Az Est Hármaskönyve a centenáriumkor, 1925-ben, összeszedett mindent, amivel szegény Jókait mégegyszer utoljára magához láncolhatja. Halálon, siron, mindenen tul egy filoszemita lovagot kentek belőle. S nem volt a régi Nép cimü napilapon kivül egyetlen magyar ujság sem, mely megvédte volna a nagy halottat, a zsidóság álmodó áldozatát az utólagos inzultusoktól.

Ma, halála után harmincnyolc évvel, miért fontos fölemlegetni ezeket a szomoru ügyeket? Miért kell fel idézni a tragikus éveket, az irófejedelem emberi kalandját „naplemente után", — mikor a sirját a nemzet kegyelete őrzi?

A sirját őrzi, de nem a szellemi és anyagi örökségét.

Harmincnyolc éve a könyvek tizezrei, a szinpadi dramatizálások eredeti Jókai daradok, filmrevitelek minden jogdija a zsidó Csemegi-féle joggrendszer rendelkezése értelmében Grosz Bellát illeti. És egyetlen árva fillér nem jut Jókai Mór tényleges családja leszármazottainak.

Grosz Bella őméltósága immár hosszabb ideje s most már valószinüen állandó tartózkodásra Londonba költözött. Ott élvezi a Jókai után maradt s ma is állandóan gyarapodó vagyont. A Jókai család leszámozottai ugyanakkor a magyar uri szemérem csöndes vértanuságával — nagy nélkülözések közepette — türnek, hallgatnak mindent inkább, csak Jókai tragikus utolsó éveit ne tárjuk fel, árny ne vetődjék pillanatra se jóságos, mindent megbocsátó szellemére.

— GÁZOLT A MUNKASZOLGÁLOTOS ZSIDÓ. Németh József cukorgyári géplakatos 57 esztendős feleségét, amint az uradalmi fadepónál á-haladt az uttesten, egy kerékpáros elütötte. Németh Józsefnének a sulyos karambol következtében jobb karja eltörött. Amint később kiderült: a gázoló kerékpáros munkaszolgálatos zsidó volt. A nyomozás folyik a tényállás tisztázása ügyében.

Jó karban levő üzemképes 107 ü-es Urmoth cséplő 15 q gabona árért kiadó HORVÁTH LAJOS Vasiak Vasmegye.

Ahol a müveltebb falu születik

Uj népfőiskola Balatonberényben

Éjjeli eső után biborpiros reggel virradt Balatonberényre. A máskor csendes, zajtalan faluban ma már eleven élet pezseg. A faluba vezető uton diadalkaput állitanak fel az idősebbek. A legények meg mind kék ingben sürögnek-forognak a volt gróf Hunyadi-nyaraló körül, ahová kisebb-nagyobb kerékpáros csoportok futnak be szinte percenként.

Nagy napra virradt ma Balatonberény!

Ma szentelik fel és nyilnak meg a legujabb — immár tizenegyedik — Kalot Népfőiskola kapui.

Nagy haladás ez, ha meggondoljuk, hogy ezelőtt három évvel még nem volt az egész országban egy állandó jellegü Népfőiskola. Kisérletképen téli tanfolyamokat az egyes vallásfelekezetek nyitottak; de egy állandó jellegü iskola megnyitására a megfelelő anyagiak hiánya miatt nem volt lehetséges.

Végre az 1930 as évek végén a falvakban hihetetlen gyorsan terjedő népmozgalomnak, a ma már legendáshirü Kalotnak sikerült Erden megnyitnia az első állandó jellegü Kalot Népfőiskolát. Érdekesnek vélem megemliteni, hogy sem az állam, sem pedig a nagypénzü kartellek, de még a politikai pártok valamelyike sem segitette elő ezt a magyar nép felemelésére szolgáló iskolaalapitást. Hogy olyan sok kisérlet és fáradozás után végre mégis állandó jellegü otthont talált a földmüves népünk legjobbjait oktató érdi népfőiskola, az egyedüla magyar jezsuita rend 50.000 P-ös adományának volt köszönhető.

S azóta alig pár év telt el. Most pedig már Isten segitségével Somogymegye is önálló, állandó jellegü népfőiskolát kapott. Ez a tizenegyedik, amelyiket a Kalot alapitott és amelyben a Kalot előadói tanitják földmives népünk fiait, s egitenek lerakni nemzetünk jövendő alapjait.

Gondolataimból csak azok a gyönyörü legénysorok zavarnak ki, akik hangos „Adjon Isten"-t köszöntve, kék ingben, csizmában most szállnak le kerékpárjaikról. Amint telik az idő, egyszerre jobban megtelik a népfőiskola udvara is. A legények lerakják kerékpárjaikat, majd lelkes vezetőik szavára felsoraknak és elindulnak a veszprémi püspök fogadására. Akaratlanul is gyorsabban vert a szivem, amikor láttam ezt a lelkes, fiatal sereget menetelni. Megfigyeltem azt az uri, nyugodt viselkedést, ahogyan felelgedtek a velük elbeszélgető püspöknek, az épületet adományozó gróf Hunyadi család itt megjelent tagjainak és a vármegye vezetőinek. Látva ezt, a jövőre gondoltam, amikor majd az ország felelős vezetői, megtalálják ezt a fiatalságot, amely nemcsak szám szerint igen nagy, de erkölcsileg is a legértékesebb. A szentmise és épületek megáldása után egy kis gyülést rögtönzött az 50 falut itt megjelenésével képviselő 600 legény, amelyet mintegy 2000 főnyi érdeklődő közönség is végig hallgatott. Beszéltek, költeményeket adtak elő ezek az egyszerü, kérgestenyerü legények, akikuek szivből fakadó szavai átforrósitották szinte a levegőt. Amikor pedig egy Balatonkörnyéki falu legényei a magyar táncbemutatót tartották, eszrevételenül lopódzott be a szivünkbe a magyar értékek megbecsülése. Ott láttam csak a tömeget figyelve, milyen óriási hatást váltottak ki az előadott magyar táncok. A tréfás seprőtánc, sapkatánc, kisszéktánc után, amelyeken sokat nevetet a közönség, a karádi kanásztánc, majd a magyar verbunkos következett, amelyeket szinte kirobbanó lelkesedéssel ujrázolt meg a közönség. Pár ott nyaraló pesti fiu mellett álltam. Láttam, hogy csillant fel a szemük, hogyan mozgott testük a tánc ütemére. Az a lenyügöző erő, s az a nyugodt méltóság, kemény férfiasság, a mely ezekből a táncokból felénk sugárzott, büszkeséggel töltötte el sziveinket, hogy minket is magyarnak teremtett az Isten.

Később felkeresem a táncosok vezetőjét, egy fiatal plebánost, aki elmondotta, hogy ezeket a táncokat az egyik legény tanitotta be a többieknek, aki elvégezte az érdi népfőiskolát. Később ebéd közben beszélgettem ezzel a legénnyel is. Felragyogott a szeme, amikor a népfőiskolara tereltem a beszégetést. Bizony kérem — mondotta, — ott tanultam meg igazán szeretni az apám földjét, megbecsülni s okos gazdálkodással megtartani apáim munkájának eredményét. És azóta, hogy Erden jártam, büszke vagyok arra, hogy magyar paraszt legény vagyok és viselhetem a szivem fölött a Kalot jelvényt. Ránéztem. Láttam a vallomás hevétől kipirult arcát, csillogó barna szemét és önkéntelenül is megszoritottam a kezét.

Szerettem volna, ha minden magyar testvérem saját maga győződött volna meg arról a munkáról, amit a Kalot az ő népfőiskoláiban végez. Tanit és nevel. Neveli azt a szegény földmives ifjuságot, akivel eddig vajmi keveset törődtek. Uj, müvelt s magyarságában öntudatra ébredő agrár ifjuságot nevel, amelyik tisztán látja hivatását s amelyikre bizalommal tekinthet minden magyar, mert ők magukban hordozzák a boldogabb, szebb, magyarabb jövendőt, — amit „Adjon Isten!"

Naszádos István.

A német sajtó az Imrédy—Halász sajtóperről

Előkelő német lapok hosszasan foglalkoznak vitéz Imrédy Béla és a Magyar Megujulás Nemzetiszocialista Partszövetségnek a 8 Órai Ujság felelős szerkesztője ellen indított sajtóperével és a perben hozott elsőfoku birói itélettel.

A „Leipziger Neueste Nachrichten és a „Stüttgarter Neues Tagblatt" „Az Imrédy-per" („Der Prozess Imrédy") cimüvesérceikkeiben érdekes reflexiókat füznek ehhez a perhez és annak politikai hátteréhez. Ennél a pernél — irják — csiszolt nagy hozsáértéssel keresztülvitt politikai párbajról volt szó két különböző világnézet képviselői között.. Az egyik oldalon Imrédy, mint a korszerü nemzetiszocialista korszellem szivvője, a másik oldalon gróf Bethlen István mint egy reakcios-liberális rendszer megtestesitője mérték össze fegyvereiket.

A vesércikkek a perben elhangzott tanuvallomások alapján ismertetik gróf Bethlen István kifejtett felfogását és ugyanugy v. Imrédy Bélának a perben tett nyilatkozatait is.

Kiemeli többek közt az egyik cikk gróf Bethlen Istvánnak azokat a megnyilatkozásait, hogy ma nincs egységes korszellem, hanem van egy kommunista, egy angolszász és egy nemzetiszocialista-fasiszta irányzat; és utóbbi azonban kisebbségben van és egy olyan kis országnak, mint Magyarország, nem szabad hinnie, hogy immar ez az érvényes korszellem, mert talán egy masik irányzat fog győzni.

Majd igy folytatja a vezéreikk: „Bár a második és harmadik fokon még foglalkozik majd a biróság az itélettel, a per eddigi eredményének politikai hordereje megmarad, különösen, ha az ember szem előtt tartja az itélet indokolását. A törvényszék ugyanis ahhoz a megállapitáshoz jutott, hogy Imrédy a nemzetiszocialista korszellemet a magyar történelmi hagyományokkal és a sajátos magyar életformával összhangban kivánta vezetni . . .

Belpolitikai szemmel nézve, ez sem többet, sem kevesebbet nem jelent, mint hogy Imrédy volt miniszterelnöknek és partjának a független magyar biróság, a legmagasabb birák egyikének elnöklete alatt, azt az igazolást adta hogy Imrédynek és követőinek nemzeti szocialista célkitüzései az ezer éves magyar alkotmánnyal nagyon is összeegyeztethetők és hogy a magyarországi reakciós liberális köröknek az a kisérlete, hogy Imrédyt épen ezen nemzetiszocialista programmja miatt a nyilvánosság előtt pellengére állitsák, nem sikerült.

A másodfoku biróság itélete is elmarasztalta a vádlott Halászt.

IRODALOM

GULYÁS PÁL

Egyike az ország legkiválóbb költőinek. Kiváló műfordító s remek tanulmányíró. Tudásu szédületes. A finnek éposának, a Kalavelának tegavatottabb értelmezője. Válogatott verseinek ujabb kötete az ősz folyamán jelenik meg a legnagyobb tisztán magyar irodalmi vállalatnal, A Magyar Élet könyvkiadó-nál Alábbi verse gyönyörű vallomás a családi élet me.egéről, szépségéről s értelméről. — Lírai gyön.yszem.

Most jön meg a szerelem.

Lásd, idáig néma voltam,
föld porába lehajtottam
s bámultam csüggetegen . .
Most jön meg a szerelem !

A szerelem most jön értem
csillogó felhőszekerén !
Nézd, a felhő ellebeg !
Csókolom a leikedet !
Csókolom piros ajkadnak
ifju gyászát, lánykorod
mélabujat: ebbe zárlod
szivedet, mig dimodott !
Csókolom sötét szemednek
ablakát, ameiyen át
nézted ősszel, mint rázzák a
fák lombjuk esthajnalát !
Csokolom munkás kezednek
tiz csöp ujját : éveken
e tiz lebbenő motóla
szőtte-fonta életem !
S tested tavaszát, amelyből
— nézd ! — kiröppent
s itt szalad
kisfiucska. kisleányka,
két kis fürge pittypatatty !

IROTTKŐ

cimen jelent meg Szombathelyen a régi Irottkő folytatásaként egy szép irodalmi és tudományos folyóirat. Kiadója a Kulturegyesület s amint az első számból kivehető, Szombathely társadalmának legjobbjai állanak a lap mellett, élükön Ősz Iványnal, ki a polgári életben a város polgármestere mamég, remélhetőleg Szombathely város előlépésével ő is magasabb pozicióba kerül nagy örömére minden igazán magyar embernek. S akkor nyilván e folyóirat is még bátrabban nézhet szembe a magyar irodalmi és tudományos élettel. Ősz Iván irja bevezetőjében : A mult háboruban nem a magyar katona arcvonala omlott össze, hanem a nemzeti léleké. Erre a lélekre kell tehát ma minden szónak, minden leirt betünek vigyázni. Ezért kell jól megválogatni a munkatársakat, akiknek irásaival az örök magyar igény azonosithatja magát. Akik világosan szembe mernek szállani népszerű tévedésekkel, akik meg merik mondani nyiltan, hogy melyik divatos nagyság tesz kárt a magyarságnak. Ezért külön örömmel üdvözöltük ebben a számban Dr, Janzsó Ferenc cikkét, melyben az olvasó közönség és az irodalom viszonyát vizsgálva bátran hangot ad az igazságnak. Megállapitja, hogy a ma értékes olvasóját tárgykör szempontjából azok a problémák érdeklikamiket „magyar sorskérdések" neve alatt ismerünk. Ezért volt kirobbanó sikere a Földindulásnak. „ De ugyanezért tettük le teljes csalódással a Visky szóval-t; ezért éreztük, mintha szalmaszálon üres-hig málnaszörpöt ittunk volna, mikor Magdolnát végigolvastuk: ezért nem találtuk igazinak. „Az igazit" (Márai regényét.) Nem érezzük a magyar sorskérdésekkel azonosaknak Zsigray irásainak tárgyköreit, a hanyatló szabadelvü világ álromantikus életét s ennek a kis társadalmi osztálynak akkori beteg tünetét. Mindezen nem segit a filmesités sem, akár üzlet, akár népszerüsitési célzattal történik is".

Kiemelkedő még Bárdosi Németh János cikke Mi a magyar cimen ? Többek közt foglalkozik azzal a kérdéssel is, hogy kis nyelvünek nevezhető e a magyar. 120 európai nyelv közül a 11 ik helyen allunk. Az egész világ 1500 nyelve között a 29-ik helyen, ami valljuk be, igen előkelő hely, csak az idegen szándék akarja a kishitüséget mindenáron belénk szuggerálni. Ilyen előkelő hely birtokában „semiképpen sem kell szégyelleni azt az ázsiai muzsikát amelyet oly rokontalanul fujunk itt, Európa közepén, a Duna-Tisza sikján".

Egy észrevételt azonban meg kell jegyeznünk. De Németh Lászlója csak egy van a magyar irodalomnak : A Tanu, a Kisebbségben, a Készülődés, a Minőség forradalma, a Berzsenyi, a Magyarság és Európa, a Gyász, a Kocsik szeptemberben, a Szerdai fogadónap, a Másik mester stb. stb. stb. irója. Ezt a nagy nevet tiszteletben kell tartania annak is, akit szintén Németh Lászlónak hivnak s a különbséget nem ugy kell megtenni, hogy tintával utánairom : ujságiró, hanem a névvel kapcsolatban nyomtatásban is meg tenni ezt a különbséget. Különben csak zavar támad, amely tájékozatlan körökben semmi képen sem vezet jóra s kelle metlen gyanusitásnak teszi ki azt a Németh László, amelyik nem egyenlő a fenti művek szerző jével, de mégis ugyanugy irja a nevét. Sz. R.

NEMZETI MOZGÓ

Julius hó 18 án szombaton délután 7 és este 9 órakor és 19-én vasárnap, délután fél 3, fél 5, fél 7 és este 9 órakor AZ ÖRDÖG NEM ALSZIK kerül lejátszásra. Tolnay Klári, Hajmássy es Csortos mokázak végig az elendithatatlanul jókedvü vigjátékot.

Julius hó 20 tól augusztus 1-ig NYÁRI SZÜNET! Kedves közönségünknek eddigi szives támogatásáért hálás köszönetet mondva, s to vábbi szives támogatását kérve, kellemes nyarat kiván a NEMZETI MOZI vezetősége.

CELLDÖMÖLKI HIRADÓ

— **ESKÜVŐ.** Mihók Miklós celldömölki máv. tiszt f. hó 18-án veszi oltárhoz a bucsussentlászlói r. kat. plébánia templomban Zuggi Anuskát.

— **VASUTI KINEVEZÉS.** A Máv. Igazgatósága Kiss József Szombathelyi máv. tisztet, akit nem rég helyeztek el Szombathelyre főtisztté nevezte ki.

— **ELŐLÉPTETÉS A MÁV-NÁL.** A Máv Igazgatósága Nagy Elek celldömölki Máv. főszertárnoket egy fizetési fokkal léptette elő.

— **KINEVEZÉSEK AZ IGAZSÁGÜGYNÉL.** A Kormányzó Ur az Igazságügyminiszter előterjesztésére dr. Budai Ferenc celldömölki járásbirósági titkárt a celldömölki kir. Járásbirósághoz járásbiróvá iij dr. Horváth Jenő szombathelyi lakost a celldömölki Járásbirósághoz aljegyzővé nevezte ki Diósy Jenő irodaigazgatási címmel és jelleggel biró irodafőtisztet iroda igazgatóvá. Lantos József celldömölki járásbirósági betétszerkesztési kezelőt segédhivatali gyakornokká nevezték ki.

— **PÉNZÜGYI KINEVEZÉS.** A szombathelyi Pénzügyigazgatóság Vörös József celldömölki forgalmiadóhivatali dijnoket forgalmiadóhivatali gyakornokká nevezte ki.

— **ELKÉSZÜLT A VÖNÖCKI KÖRJEGYZŐI HIVATAL.** A mult év folyamán megkezdődött az uj vönöcki körjegyzői hivatal és jegyzői lak épitése, az teljesen befejeződött nyert és a hivatal f. hó 11-én uj helyiségbe költözött és nyomban megkezdette működését.

— **FORGALMIVIZSGA LETÉTEL.** Garai Zoltán, Bausz József. Márkus József, Patay József és Horváth Károly celldömölki mozdonyvezetőtanoncok e hó elején Celldömölkön sikerrel tették le a forgalmi vizsgát.

— **FELVÉTEL A VASUTHOZ.** A Máv. Igazgatósága Károlyi Erzsébet és Rutkay Margit celldömölki lakosokat a celldömölki állomásra órabéres pénztárkezelőnek felvette.

— **ÁTHELYEZÉS.** A szombathelyi üzletvezetőség Nagy Éva pénztárkezelőnőt az osztálymérnökséghez helyezte át irodakezelőnek.

— **ESKÜVŐ.** Károlyi Gyula celldömölki máv. segédmozdonyvezető augusztus 2-án veszi oltárhez Budapesten az Erzsébetvárosi római kat. plébánia templomban Tóth Bucuskát.

— **ÖNGYILKOSSÁG.** Fodor Lajosné, szül. Kovács Lidia 40 éves Tokorcs-ujmihályfai asszony kedden hajnalban az 51. sz. őrház közelében a Budapest felé érkező személyvonat elé vetette magát. A megejtett vizsgálat szerint 1941. év szeptembere óta elmeszavarban szenvedett és ezért követte el végzetes tettét. Szerdán délután temették el Tokorcsen nagy részvét mellett.

— **NAPKÖZI OTTHON A HADBAVONULTAK GYERMEKEI RÉSZÉRE.** Celldömölk társadalma megmozdult, hogy hadbavonult katonáink iránt érzett mély szeretetét kimutassa és támogassa őket a létért és jövőkért vivott nehéz harcaiban. Ezért a hadbavonultak gyermekei részére Napközi Otthont létesitett a Deák ucca 21. számu házban. (A Zöldkereszties Egészségház.) Ezért felkérik Celldömölk hasafias közönségét, miután kevés anyagi eszkös áll rendelkezésre, hogy söldségfélét, stb. adományaikat minélelőbb jutassák el a Zöldkereszties Egészséghás (Deák utca 21. szám) hoz.

— **CSALÁDI ÖRÖM.** Örvendetes családi esemény érte lapunk főszerkesztőjét. A héten hitvese egy egészséges fiugyermekkel ajándékozta meg, aki a keresztségben Attila nevet nyerte.

— **ARATÁSI ÜNNEPSÉG.** A celldömölki Máv. fütők- és fütőházi munkások Magyar Élet Párt csoportja f. évi julius hó 19-én (vasárnap) d. u fél 2 órakor aratási ünnepséget rendez, amelyre minden hasafiasan érző magyar embert szeretettel hiv és vár a rendezőség anyayival is inkább, mert az ünepség egész bevételét a hadbavoult katenák hozzátartozóinak támogatására ajánlotta fel az ün nepségrendező csoport. Az aratási ünnepség látványos felvonulással kezdődik. Az arató menet, amelyben különböző jelmezes csoportok vesznek részt, fél 4 órakor a „Zöldfa" vendéglőből indul el és Celldömölk utcáin át vonul a rendező pályaudvar előtt elterülő mezőre, ahol gazdag műsorral szórakoztatják a szereplők a megjelenő vendégeket. Belépődij személyenként 50 fillér

— BUDAPESTI NEMZETKÖZI VÁSÁR. Ertesiti a községi előljáróság az érdekelteket, hogy a budapesti nemzetközi vásárt (háborus vásárt augusztus 14-től 24-ig tartják meg.) Ezidén csak igen korlátolt menynyiségben kerülnek eladásra a kedvdzményes utazásra jogositó igazolványok. Az igazolványokat julius 15-től 30-ig lehet elővételben beszerezni a községháza 5. sz. irodájában. Felhivja a község előljárósága az érdekeltek figyelmét, hogy az igazolványokat a fenti idő lartama alatt már elővételben vásárolja meg, mivel valoszinü, hogy jul. 30. után — tekintettel a nagy érdeklődésre — utazási igazolvány már nem lesz kapható. A féláru utazási igazolvány ára 3 pengő 30 fillér.

— KÉPKIÁLLITÁS CELLDÖMÖLKÖN és SÁRVÁROTT Az elmult napokban a legkiválóbb festőművészek képeiből ki állitást rendezett Sárvárott Szenti miklósi Mudron Gábor. A nagy művészi gonddal összevalogatott művek természetesen hatalmas számu közönséget vonzottak és több gyönyörü festményet meg is vásároltak. A hét végén az ujabb képekkel kiegészitett gyüjtemény Celldömölkre vándorolt át, ahol máris nagy érdeklődés előzi meg a kiállitást. A vásárlási kedvet pedig bizonyára erősen növeli az elérhető igen kedvezményes részletfizetés. A kiállitason következő művészek alkotásai szerepelnek: Cencz János, Juszkó Béla, Molnár C. Pál, Vig Bertalan, Krusnyák Károly, Viski János, Áldor János László, Nagy Vilmos, Szülo Péter Pap Emil Frid Pál, Aradi Edvi Illés.

SÁRVÁRI HIRADÓ

— FELHIVJUK azoknak a szülőknek a figyelmét, akik a sárvári áll. polgári iskolába az 1942—43. évre beakarták iratni gyermekeiket, de a helyszűke miatt oda fel nem vétettek, vagy mert az a helyes értesülésük volt, hogy a vidékieket csak az ősszel lehet felvenni, ha hely lesz, s ezért nem is jegyeztetjék elő, — hogy forduljanak községük jegyzőjéhez, illetőleg illetékes tanítójukhoz e felhivás elolvasása után azonal, ott megkapják a további utasításokat. Nyomatékosan felhivjuk ezeknek a szülőknek a figyelmét arra, hogy mind ezt a felhivást, mind pedig a jegyzői és a tanitoi hivatalban nyert utasítást vegyék igen komolyan s annak tegyenek eleget, ha gyermekeik jobb jövőjét elő akarják mozditani.

— NAPKÖZI OTTHONOK A SÁRVÁRI JÁRÁSBAN. Nemrég adtunk hirt a szépen működő JÁKFAI napközi otthonról, melyről külön cikkben is megemlékeztünk a mult évi működését illetően. Abban a beszámolónkban félreértésekre okot adó megjegyzés is volt. Örömmel közöljük, amit különben általánosságban akkor is örömmel szögeztünk le, hogy a jákfai napközi otthon vezetésében nemcsak a mult évben, hanem értesülésünk szerint már 1937 óta minden évben szépen együtt működik a község előljárósága, az intelligencia és a falu közönségéből igen sokan. Az idei évben is a községi előljáróság jár elől jó példával a nagy szolgálatra hivatott napközi otthon fenntartásában és vezetésében. — Ilyen napközi működik még Vásárosmiskén, Gércén, Balozsamegyesen és Hosszuperesztegen.

— VILLANYOSZLOPRA MÁSZOTT AZ ÖRZŐGYEREK. Csak a csoda mentette meg a biztos halaltol Toldi János 16 esztendős sotonyi őrzőgyereket. A meggondolatlan fiu társai szemeláttára felmászott a vasvillanyoszlopra és megérintette a vezetéket, amelyben 22 ezer voltos áram keringett. A „földelést" a sárvári villanytelep müszerei is jelezték. Toldi János az áram ütése következtében nyomban eszméletét vesztette és több méter magasbol az utcastre zuhant. Azonnal a sárvári közkórházba szállitották, ahol csak napok mulva nyerte vissza öntudatát. A vigyázatlan sótonyi őrzőgyereket égési sebekkel, valamint koponya sérüléssel ápolják. Mindennek dacára balesete szerencsésnek mondható, mert a szakemberek is csodálkozásukat fejezik ki, hogy a magasfeszültségü árammal való érintkezés nem került az életébe.

— HANYATT ESETT A KASZÁBA. Nem mindennapi, de annál kellemetlenebb sérülés érte Németh János alkalmi munkást. A Fleischmann gépüzem szekerén etetni valóért ment a mezőre, amikor a közuti Rábahid környékén az ülés deszka eltörött és a szerencsétlen kocsis háttal a szekérderékban elhelyezett kaszába esett. Olyan sulyosan megsebesült, hogy kórházba kellett szállitani.

— MEGALAKULT A SÁRVÁRI BAROSS-FIÓK. Kellő szervezés és előkészités után szerdán este tartotta alakulo gyülését a Baross Szövetség sárvári fiokja. Bár ezuttal csupán a „cserdes" alakulo közgyülés zajlott le, — amelyet rövidesen követni fog, központi kiküldöttek közbejöttével, a fényesebb külsőségekben is megnyilvánuló diszközgyülés — az aktust ünnepélyessé tette Galba Vince járási főszolgabiró és László Lajos dr. tb. főszgabiró megjelenése. A nagyszámban megjelent tagok között ottláttuk Budai László vezetőjegyzőt, Herczeg János ipartestületi elnököt és Kiss Imre dr, ügyvédet. A közgyülést a szervezőbizottság nevében Nagy István kereskedő nyitotta meg, majd Herczeg János ipartestületi elnököt kérte fel a tisztikar választás levezetésére. A korelnök ismertette a jelölő bizottság által javaslatba hozott listát, amelyet közfelkiáltással a megjelentek elfogadtak. E szerint a helyi Baross-fiok első tisztikara a következő: elnök: Nagy István fűszerkereskedő, alelnökök: Horváth Kálmán cipőnagykereskedő és Popella János bőrnagykereskedő. Ügyvezető elnök: Kiss Ferenc gabonakereskedő, ügyész: Kiss Imre dr. ügyvéd, titkár: Lemke Gyula hitelszövetkezetikönyvelő, pénztárnok: Göcze István elektrotechnikus, ellenörök: Tangl Gyula cipőnagykereskedő, Schilinger Jozsef cipész, Horvath István fűszerkereskedő és Gergely Béla vegyeskereskedő. Választmányi tagok: Herczeg János ipartestületi elnök, vitéz Lukács Endre nagykereskedő, Kucsera Pál sörnagykereskedő, Mészáros János rum- és likörnagykereskedő, Nyári Jozsef borkereskedő, Schimmer György csemege kereskedő, Horváth Mihály vendéglős, Payr Lajos vaskereskedő Horváth Imre szénkereskedő, Timár János divatáru nagy- és kiskereskedő, Berta István vegyeskereskedő, Wittinger Géza esztergályos mester, Einbeck József nagykereskedő, Zwirzits László vegyeskereskedő, Kiss Benő textilkereskedő. A megválasztott tisztikar nevében Nagy István elnök köszönte meg keresetlen szavakkal a bizalmat és igéretet tett, hogy minden erejével az egyesület felvirágoztatásán, nemkülönben a tagok ügyeinek telkarolásán munkálkodik. Galba Vince járási főszolgabiró nemesveretü beszédben üdvözölte a Baross fiok megalakulását, amely Sárvárott is hangosan hirdeti az uj világ beköszöntét. Kötelezőleg igéretet tett, hogy mint a járás első tisztviselője az egyesület működését minden vonatkozásban tőle telhetőleg támogatja. Az alakulo közgyülés a Himnusz hangjaival ért véget.

SPORT

A CVSE Siófokon

Vasárnap a CVSE Siófokon játsza utolsó bajnoki mérkőzését a Siófok csapatával. A bajnoki pontokra meg szüksége volna a CVSE-nek, meit csak úgy tarthatja a 7-ik helyet. Lelkes és sportszerű játekkal megnyerhetik a mérkőzést.

Megindulnak az ifjusági Omischl-kupa mérkőzések

Szombathelyen játszik elöször az SLE

— A folyó hó 19-én vasárnap megindulo Omischl — kupa mérkőzések során Sárvár ifjusága a Szombathelyi SzFC-t kapta legelső ellenfelül. A mérkőzés Szombathelyen lesz a Hunyadi uti pályán 4 órai kezdettel. Reméljük, hogy Sárvár fiataljai nagynevü ellenfelük ellen, ha legyőzni nem is tudjak — tisztes eredményt érnek el. A nagyobb tudas ellen a lelkesedést és az akarást állitják szembe.

AZ OMISCHL—KUPÁT két évvel ezelőtt alapitotta sport szeretetéről közismert Omischl Antal alezredes, az SZFC elnöke. Az alapitás célja Szombathely ifjusági sportjának fejlesztése. A vandordij—jellegü kupa elnyeréséért a küzdelem julius-augusztus hónapokban folyik, tehát ely, időben amikor a megyék bajnoki mérkőzései szünetelnek. Eddig mindkét esetben a Sárváron szép játékáért népszerüségnek örvendő SZTK nyerte el a szep trófeát és amennyiben a most megindulo küzdelmekből is az SZTK kerül ki elsőként, ugy a kupa végérvényesen birtokába kerül.

Jelenleg azonban nehéz megjóselni a kupanyertest, mert a résztvevő 6 szombathelyi csapat (SZFC, Haladás, SZTK, 48-as cserkészek, Leventék, Kamoni) közül csak a Kamoni Leventék azok, kik a leggyengébbeknek látszanak, mig a többi áll csapat tejesen egyenlő esélyekkel pályázik az első helyre. Különösen áll ez a Haladás és SZFC csapatára, mely csapatokban tenb olyan játékos is szerepel, melyek az elsőosztályu bajnoki mérkőzéseken kellő rutint szereztek. Az SZFC csapatában, ugy hirlik, játszik Lóránt is, aki a magyar utánpótlás tagja és az SZFC válogatott jelölt centerhalfja. A Haladásban játszik Szabados és Ujvári. Mindketten már többször szerepeltek NB mérőzéseken. A szombathelyi Leventék és Cserkészek csapatában pedig a Szent László Kupagyőztes diakjátékosok elsoztva szerepelnek. Az SZTK-at pedig fűti, a kupának végleges megszerzési vágya. A Kamoni leventék látszanak a leggyengébbeknek, de a futball örök bizonytalansága miatt nem lehet előre megjósolni a végeredményt.

O—O

Ezévben Kőszeg is és Sárvár is benevezte ifjusági csapatat. E két együttest nem a kupa megnyerése vagya fűti hanem a tanulni akarás a cél, mert nyilvánvaló, hogy ugy Sárvár mint Kőszeg ifjusági csapata csak a fejlődés utjat keresi akkor amikor részt vesz egy ily nemes célu küzdelemben.

A mérkőzések egyforduléval lesznek. Minden csapat hét mérkőzest játszik. Csak 21 és annál fiatalabb egyéraiu játékos szerepelhet. Igy tehat Sarvár csapatában csak Pukler Istvan játszhat. D szerepel a csapatban a két ikervári szelső, Timár és Cselédi, azuta Gal es Pinter, akik már több bajnoki mérkőzésen résztvettek.

A mérkőzések felernek a legjobb masodosztályu mérkőzések nivojáról igy tehat a sportpartolo közönség élvezetes, erős iramu és főleg szép játékot láthat, amelyett előségi anyagilag is támogatasra érdemes ifjuságunk további fejlődésének is hetoseget.

Első csapatunk nyári piheno ólvezi Biztosra vehető, hogy e őszsel az első osztalyban szerep Sárvár es az augusztus elején me indulo előkészületek gazdagon ke hogy nyujtsanak az első osztalyba valo kielegitő szereplésre. A csapa erősitési munkalatok már folya matban vannak. Első barátsag mérkőzést a visszatérti Murasszemb jo képességü együttesével tartja e SLE immar elsőosztalyu együttes

O—O

A Celldömölki Levente Egyesüle ben is megelénkult a sport ele A helybeli levente egyesületbe megalakult a labdarugó és az ökö vivo szakosztaly. A labdarug szakosztaly vezetésével Süle Laszl az ökölvivo szakosztaly vezetésev Zsiray Elemért biztak meg. Mind ketteu augusztus hóban Budapeste szakmesteri tanfolyamon veszne részt, hogy az ott tanultak alapja szakosztalyukat szakszerűen oktat hassak és vezethessék.

A Levente Egyesület sport ill. labdarugó felszerelese is örvendetese gyarapodik. Ugy hirlik, hogy csapat összе. már a sajat felszere léseben szerepelhet.

Ssabó Jenő csapatparancsnok ag lirása megfelelő garancia, hogy a egyesületben a sport elet tovább fejlődik és hogy átlagon felü eredményeket ér majd el.

A Celldömölki levente labdarug csapata vasarnap Janoshazan a ja noshazai levente egyesület csapa tával játszik barátsagos mérkőzés Reméljük, hogy a visszavágó mér kőzés a ceili leventek javara dől e

CELLDÖMÖLKI HIRLAP
Kiadja:
A Turul Szövetség Kemenesaljai B. B. T.
Felelős kiadó:
Takáts Károly
Lapzárta: csütörtök délben 12 órakor.
Turul-nyomda nyomása, Celldömölk.